

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และวิถีชีวิตของคนโดยทั่วไป ขณะเดียวกันกระแสการเปลี่ยนแปลงหลักของโลก เป็นทั้งโอกาสและภัยคุกคามต่อการพัฒนาประเทศ มีระบบที่ซับซ้อนและเชื่อมโยงกันมากขึ้น การแข่งขันเพื่อความอยู่รอดของประเทศต่าง ๆ จึงไม่ได้ขึ้นอยู่กับระบบทุนหรือทรัพยากรที่มีอยู่อีกต่อไป แต่ขึ้นอยู่กับศักยภาพและคุณภาพของคนเป็นสำคัญ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549) จึงเป็นแผนยุทธศาสตร์ที่ชักรอบทิศทางพัฒนา ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ในทุกมิติอย่างเป็นองค์รวม สายสมร ชวนิมิ (2546 : 57) กล่าวว่า “ประชากรที่มีคุณภาพ เป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศ เมื่อองค์กรมีบุคลากรที่มีคุณภาพ ผลงานที่เกิดขึ้นก็มีคุณภาพ นำประเทศชาติไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง มีความอุดมสมบูรณ์ทั้งด้านกายภาพและจิตใจ ประชากร อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข” การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยจะต้องเป็นการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคนที่มีรู้จักคิด วิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2543 : 1)

ถึงแม้ในระยะเวลาที่ผ่านมา ได้มีความพยายามในการพัฒนาคุณภาพการศึกษามาโดยตลอด แต่จากการสำรวจคุณภาพของผู้เรียน และผู้จบการศึกษา ทั้งในด้านวิชาการ พื้นฐานอาชีพ สุขภาพอนามัย คุณธรรมจริยธรรม โดยทั่วไปยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจ นอกจากนี้ ยังมีความแตกต่างกันในด้านคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่อยู่ในพื้นที่แตกต่างกันหรือมีขนาดต่างกัน โดยไม่มีการกำหนดเป็นเกณฑ์มาตรฐานเดียวกัน (กระทรวงศึกษาธิการ 2542 : 27 - 28) สงบ ลักษณะ (2538 : 3) ได้กล่าวถึงสภาพปัญหาคุณภาพการศึกษาดังนี้

1. ผู้จบการศึกษาในแต่ละระดับของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังไม่มีคุณภาพที่สังคมพอใจ จนแสดงถึงการไม่ตอบสนองต่อความต้องการของสังคม (Accountability)

2. ยังไม่มีมาตรฐานกลางที่สถานศึกษาต่าง ๆ พึ่งมี พึ่งประสงค์ พึ่งผลิต ให้ได้ผลเท่าเทียมกัน อย่างน้อยในการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

3. มีความสับสนและขาดสภาพสมดุลของแนวคิดต่าง ๆ เจริญนโยบาย เช่น การรวมอำนาจ การกระจายอำนาจ การควบคุมจากส่วนกลาง การให้สถานศึกษาอยู่ในความอิสระ และอยู่ในความดูแลของท้องถิ่น สัดส่วนของการบังคับวิชาเรียนและการปล่อยให้เลือกเรียนเสรี ความเข้มงวดในมาตรฐานความรู้ความสามารถ และคุณธรรม จริยธรรม กับการยอมรับให้มีความยืดหยุ่นหลายอย่าง

4. ขาดมาตรการที่กำกับ กำชับสถานศึกษาให้ดำเนินงานจริงจัง ในการพัฒนาคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติต่าง ๆ ตามแนวทางการใช้หลักสูตรให้ได้ผลสำเร็จจริงจัง

5. ขาดแรงจูงใจหรือเสริมแรง เพื่อยกย่อง ให้เกียรติ ให้รางวัล ในความก้าวหน้าตามระบบตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครู นักเรียน ที่มีผลการปฏิบัติงานสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐาน

จากการรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ปีการศึกษา 2546 ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ใน 4 วิชาที่จัดสอบ มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าร้อยละ 50 ในทุกวิชา ตามที่ปรากฏ ดังนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 2547 : 31)

1. วิชาภาษาไทย คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 46.25
2. วิชาคณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 41.54
3. วิชาวิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 43.59
4. วิชาภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 40.07

จากสภาพของคุณภาพการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นถึงปัญหาและความจำเป็นที่ต้องปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้น ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดไว้ในหมวด 6 มาตรา 47 บัญญัติว่า ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก และได้กำหนดไว้ในมาตรา 48 ว่า ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพ

ภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพจากภายนอก และมาตรา 49 วรรคหนึ่งว่า ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2542 : 45)

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จึงเป็นกลไกสำคัญที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและผลักดันให้กระบวนการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในทุกระดับของวงการศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินไปอย่างประสานสอดคล้องกันเป็นระบบ มุ่งหน้าไปในทิศทางที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” (กรมวิชาการ 2544 : 9) นอกจากนี้ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยังมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ให้เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ในขณะเดียวกัน สถานศึกษาที่มีคุณภาพก็จะทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2541 : 5)

จากความจำเป็นและความสำคัญดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 เพื่อสนองต่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 47 วรรค 2 ว่าระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2542 : 45) จากกฎกระทรวงศึกษาธิการดังกล่าว หมวดที่ 1 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ข้อ 2 กำหนดว่า ให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ จากสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเต็มศักยภาพ และวรรคสอง บอกว่า ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร

การศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ 2546 : ไม่มีเลขหน้า)

1. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
2. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา
3. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
6. การประเมินคุณภาพการศึกษา
7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
8. การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

จากสภาพปัญหา ตลอดจนความสำคัญ ความจำเป็น และกฎกระทรวงศึกษาธิการ ดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา ทำหน้าที่รับผิดชอบการบริหารจัดการศึกษาของ โรงเรียน จึงมีความสนใจเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนระดับ ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ว่ามีการดำเนินงาน มากน้อยเพียงใด และการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระหว่าง โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่แตกต่างกันหรือเหมือนกัน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์ดังนี้

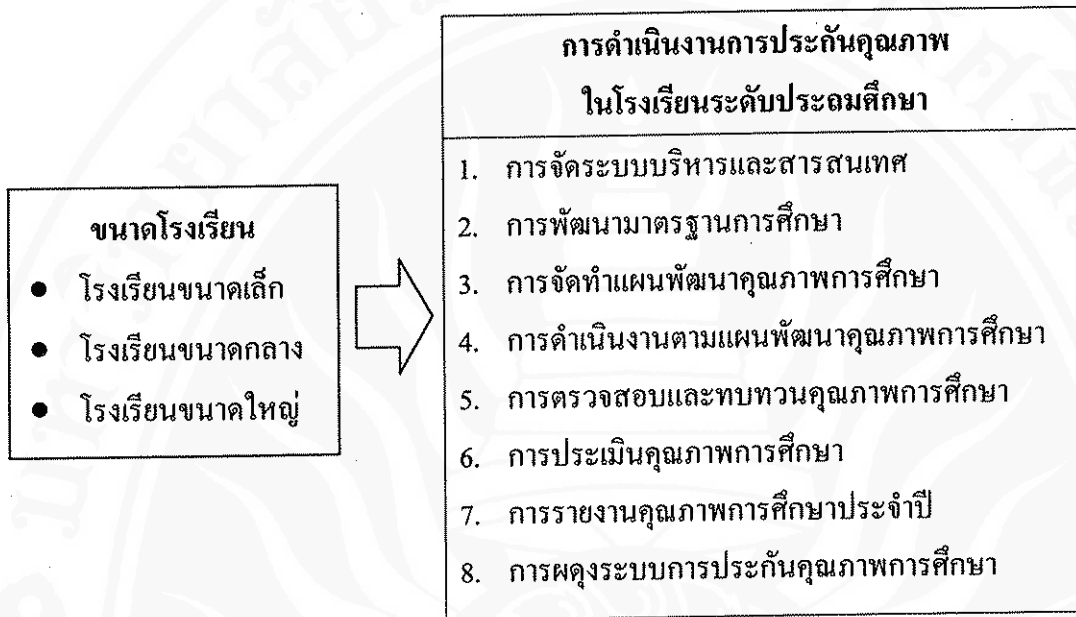
1. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนระดับ ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบ การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนระดับ ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ตามหลักการที่ว่าขนาดของโรงเรียน ที่มีผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา สามารถกำหนดกรอบแนวคิดดังภาพที่ 1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
2. การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ปีการศึกษา 2548 จากโรงเรียนทั้งสิ้น 263 โรงเรียน แยกเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 124 โรงเรียน ขนาดกลาง จำนวน 105 โรงเรียน ขนาดใหญ่จำนวน 34 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลคือผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน และครูวิชาการโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 526 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการโรงเรียนรวมทั้งสิ้น

228 คน

1.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 114 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิชนิดเป็นสัดส่วน (proportional stratified random sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้นภูมิ

1.2.2 ครูวิชาการโรงเรียน ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ครูวิชาการโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 114 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มในครั้งเดียวกันกับผู้บริหารสถานศึกษาจากโรงเรียน ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ

2.1.1 ขนาดโรงเรียนที่ครูโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ปฏิบัติงานจำแนกได้ดังนี้ (กองนโยบายและแผน 2541 : ไม่มีเลขหน้า)

2.1.1.1 โรงเรียนขนาดเล็ก

2.1.1.2 โรงเรียนขนาดกลาง

2.1.1.3 โรงเรียนขนาดใหญ่

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 8 ด้าน คือ

2.2.1 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

2.2.2 การพัฒนามาตรฐานการศึกษา

2.2.3 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.2.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.2.5 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา

2.2.6 การประเมินคุณภาพการศึกษา

2.2.7 การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

2.2.8 การผุดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา หมายถึง การปฏิบัติงานของโรงเรียนระดับประถมศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน ตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ประกอบด้วย 8 ด้าน

5.1 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ หมายถึง การดำเนินงานการจัดองค์การหรือโครงสร้างการบริหารงานโดยกำหนดขอบข่าย ภาระงานและกำหนดบทบาทหน้าที่แก่บุคลากรผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน ตามความรู้ความสามารถ มีการดำเนินงานตามนโยบาย และแผนงานจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศครอบคลุมเพียงพอ ถูกต้องตรงกับความต้องการเป็นปัจจุบันทันต่อการใช้งาน มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล รายงานผลและนำไปใช้ในการบริหารและปรับปรุงพัฒนางานอย่างเป็นระบบ

5.2 การพัฒนามาตรฐานการศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดให้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ทบทวนมาตรฐาน ตลอดจนความต้องการของโรงเรียนและชุมชนเพื่อใช้ในการวางแผน ปรับปรุง พัฒนา กำหนดมาตรฐานการศึกษา ให้สอดคล้องกับเป้าหมาย หลักสูตร แนวทางจัดการศึกษาของโรงเรียน พร้อมเสนอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกาศใช้เผยแพร่มาตรฐานการศึกษาต่อสาธารณชน

5.3 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่ทุกฝ่ายประกอบด้วยครู ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ภารกิจ เป้าหมาย และแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน และบริบทของสถานศึกษา ตลอดจนกำหนดโครงสร้าง องค์ประกอบของแผนพัฒนาคุณภาพศึกษาคบถ้วน ซึ่งทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี สามารถปฏิบัติได้โดยผ่านความเห็นชอบของทุกฝ่าย

5.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การกำหนดขั้นตอนวิธีการปฏิบัติงาน การแบ่งงาน การมอบหมายงานให้ผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน เพื่อให้การปฏิบัติงานตามขั้นตอน วิธีการ และแผนงานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ แรงจูงใจ ตลอดจนการนิเทศ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล สรุป และรายงานผลการปฏิบัติงาน เมื่อสิ้นสุดโครงการหรือกิจกรรมเป็นระยะ

5.5 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา หมายถึง การกำหนดกรอบกระบวนการ เกณฑ์การประเมินแนวปฏิบัติในการรวบรวมข้อมูลโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการ

การประเมินผล และเก็บรวบรวมข้อมูล การติดตาม ตรวจสอบ วิเคราะห์ สรุปผลการดำเนินงาน และนำเสนอผลการตรวจสอบ ทบทวน รายงานผลการประเมิน เพื่อปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

5.6 การประเมินคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย จุดประสงค์ กรอบ ขั้นตอนวิธีการ เครื่องมือ และเกณฑ์การประเมิน ด้วยความตระหนักในความสำคัญให้ครอบคลุมและสอดคล้อง กับการดำเนินงานตามแผนงานและมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

5.7 การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์แปลผลและนำเสนอข้อมูลจากการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา เผยแพร่ต่อทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

5.8 การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การติดตามความคิดเห็น ความพึงพอใจ ข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อการรายงานคุณภาพ การศึกษา และนำผลสรุปจากการรายงานไปใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับ เพื่อพัฒนาบุคลากร ตลอดจน ปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาโดยการร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

2. โรงเรียนระดับประถมศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับ ประถมศึกษา

3. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือ ผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

4. ครูวิชาการโรงเรียน หมายถึง ครูโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้บริหารสถานศึกษาให้ทำหน้าที่ ครูวิชาการโรงเรียน

5. ขนาดโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ตามเกณฑ์ การแบ่งขนาดโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนด ดังนี้

5.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน

5.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวนนักเรียน 121 - 300 คน

5.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียน 301 คน ขึ้นไป

ประโยชน์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ผู้วิจัยเห็นว่า ผลการวิจัยคงจะมีประโยชน์ ดังนี้

1. ได้เพิ่มพูนองค์ความรู้ในสาขาการบริหารการศึกษา เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
2. สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาในเรื่องการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
3. เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา